

[Socialministeren]

kræver et yderligere udredningsarbejde, hvor bl. a. de økonomiske konsekvenser for det offentlige og for pensionisterne belyses klare.

Jeg har også sympati for tanken om at mindske problemet ved generelt at forhøje personfradragene så meget, at der ikke skal betales skat af folkepensionen.

Der er således flere muligheder for at gribe ind over for samspilsproblemet. Man kan nedsætte skatterne, indskrænke antallet af indtægtsafhængige ydelser, samle hele aftrapningen på nogle få generelle ydelser eller gøre betalingen for ydelserne mindre afhængig af den enkeltes indtægt.

Alle metoder griber ind i balancen mellem det offentliges indtægter og udgifter, og i den nuværende, meget stramme økonomiske situation er det derfor ikke muligt at stille en hurtig løsning af problemet i udsigt. Men jeg vil give hele problemet en meget høj prioritet, og i takt med de muligheder, som opstår, når samfundsøkonomien er kommet i en bedre balance, må vi efterhånden søge problemet mindsket.

Inden for ældresektoren giver navnlig administrationen af de personlige tillæg anledning til kritik. Afhængigt af, hvilken kommune pensionisten bor i, kan selv blot en beskedent formue eller supplerende indtægt afskære pensionisten fra hel eller delvis økonomisk hjælp til formål, hvortil der kan ydes hjælp til andre pensionister.

Jeg har forståelse for, at dette forekommer særdeles mange pensionister helt ubegribeligt, og det opfordrer på ingen måde den enkelte til at foretage en opsparing til pensionisttilværelsen, en opsparing, som er nødvendig for at sikre de investeringer, der er basis for den produktion, vi alle, erhvervsaktive som pensionister, lever af.

I de senere år har de personlige tillæg fået større betydning for mange pensionister, fordi de stigende energipriser har bevirket, at varmhjælpen til pensionister er øget betydeligt. Varmehjælpen i 1983 bliver nu fordoblet, og der vil i denne forbindelse blive udsendt vejledende retningslinjer til kommunerne, fordi jeg finder det ønskeligt, at praksis for ydelse af denne hjælp bliver så ensartet som muligt.

Boliger og institutioner – fleksibilitet og harmonisering

De ældre, der ønsker det, skal fortsat have mulighed for at blive længst muligt i eget hjem. Dette stiller krav om, at der findes et tilstrækkeligt antal velegnede selvstændige boliger til de ældre. Vi må satse på et varieret udbud af forskellige boligformer og navnlig boliger med varierende grader af kollektivt præg.

Forbedrede boligtilbud skal følges af en udvikling med mere smidige og afpassede servicetilbud. Forandringerne på dette område er i fuld gang i form af døgnservice m.v. Denne udvikling skal stimuleres yderligere, således at den konkrete tilrettelæggelse kan ske efter lokale behov.

Vi må arbejde henimod et mindre stift institutionssystem, således at smidigheden ved anvendelse af bolig- og serviceresourcerne kan blive så stor som muligt.

Der er flere forudsætninger for, at en sådan udvikling kan påbegyndes. Vi må bl. a. nøje overveje udviklingen på plejehjemsområdet. Binder vi os til en fortsat vækst inden for dette område, afskærer vi os samtidig fra at begynde en udvikling, hvor vi i højere grad satser på alternative boligformer, hvor der kan tilknyttes en mere fleksibel og behovsorienteret service.

Dette er baggrunden for, at socialministeriet har været særdeles kritisk ved den seneste gennemgang af udbygningsplanerne på det sociale og sundhedsmæssige område for planperioden 1982-87, og jeg har rettet nogle meget kraftige henstillinger til en række kommuner, hvor der er en tendens til, at for mange af de offentlige midler knyttes til plejehjem.

Disse henstillinger vil blive fulgt op ved i den kommende planrunde at lade ældreområdet være hovedtemaet i planlægningen.

Det vil give kommunerne lejlighed til nærmere at fordybe sig i tilrettelæggelsen af de lokale ældrepolitiske foranstaltninger, samtidig med at det også betyder, at de ældre, deres organisationer og omsorgsorganisationerne får gode muligheder for at komme i en frugtbart dialog med de lokale politikere om, hvordan ældrepolitikken skal tilrettelægges lokalt i de kommende år.

Skal man skabe basis for en udviklingstendens, hvor kombinationer af velegnede boliger og en fleksibel og mobil service kommer til at indtage en fremtrædende plads, er det